

Bærekraftsuka

2023 ^{Oslo}
17.-19. oktober

Codex

Hvordan forholde seg til ‘

nye miljøkrav i offentlige anskaffelser?

Lørenskog kommune og HRP

Foredragsholdere

Tine Granlund

ADVOKAT/PARTNER
CODEX

Entreprise, eiendom
og tvisteløsning

tine.granlund@codex.no

Tlf: 95 85 04 12

Are Haugen Einum

JURIST

LØRENSKOG KOMMUNE

Kamilla Marie Krogsrud Wisting

JURIST/ANSKAFFELSESRÅDGIVER

HRP AS

Anskaffelsesrett

kamkro@hrp.no

Tlf: 97 00 29 32

Foredragets innhold:

1. Innledning
2. Regelsett pr 2023
3. Nye regler fra 01.01.2024
4. Rettsvirkninger av nytt regelsett
5. Tips til oppdragsgiver og tilbyder

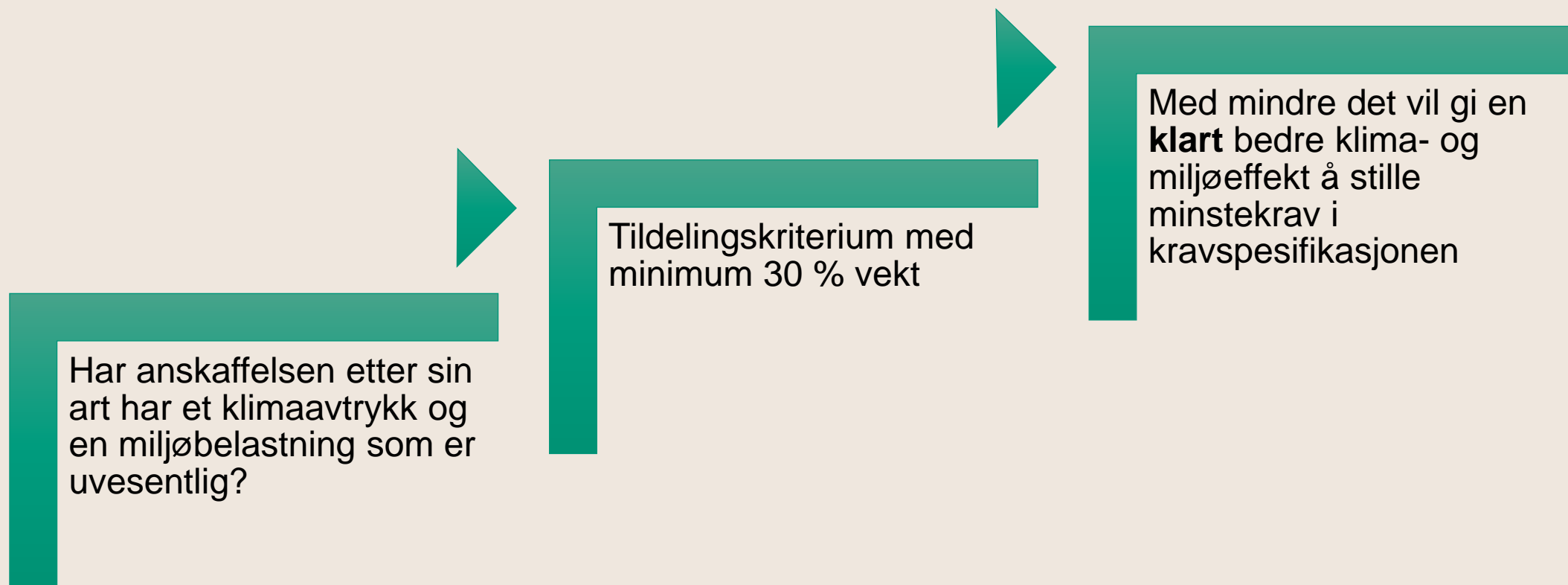
Innledning

1. Fugleperspektiv – hvorfor er dette viktig?
2. Hvordan har prosessen med vedtakelse av nye regler vært?
3. Hva er reglene knyttet til miljøkrav i anskaffelser pr dagens dato?

§ 7-9. *Klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser*

1. Krav og kriterier etter denne bestemmelsen skal ha som mål å redusere anskaffelsens samlede klimaavtrykk eller miljøbelastning.
2. Oppdragsgiver skal vekte klima- og miljøhensyn med minimum tretti prosent.
3. Der oppdragsgiver angir tildelingskriteriene i prioritert rekkefølge, bør klima- og miljøhensyn være blant de tre høyest prioriterte.
4. Tildelingskriterier etter andre og tredje ledd kan erstattes med klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen, dersom det er klart at dette gir en bedre klima- og miljøeffekt og dette begrunnes i anskaffelsesdokumentene. Dersom oppdragsgiver ikke prioriterer i tråd med tredje ledd, skal det stilles klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen, og dette skal begrunnes i anskaffelsesdokumentene.
5. Forpliktelsen til å stille krav eller kriterier etter denne bestemmelsen gjelder ikke dersom anskaffelsen etter sin art har et klimaavtrykk og en miljøbelastning som er uvesentlig og dette begrunnes i anskaffelsesdokumentene.

Oppsummert – Oppdragsgivers plikter etter nye FOA § 7-9

Dersom oppdragsgiver trår feil

Brudd på FOA § 7-9 i dag:

Begrensede klagemuligheter

- KOFA-2019/90
“Klagenemnda understreker at det ut ifra det som fremgår i forarbeidene, ikke kan oppstilles en generell plikt til å bruke miljø som et eget tildelingskriterium.”

Brudd på nye FOA § 7-9 fra 01.01.24:

Klagemuligheter for leverandører

- Innsynskrav
- Klager til oppdragsgiver
- Klager til KOFA
- Midlertidig forføyning
- Søksmål

Mulige (retts)virkninger for oppdragsgiver

- Omgjøring av tildelingsbeslutning
- Avlysning av konkurranse
- Erstatning

Tips ved utforming av tildelingskriterier til klima og miljø

- Hva er klima og miljø?
 - Klimagassutslipp
 - Forbruk av fornybare / ikke-fornybare ressurser
 - Innhold av miljøgifter i materialer
 - Gjenbruk, ombruk
 - Utslipp av miljøskadelige stoffer til jord/luft/vann (lokal forurensning)
 - Støy
 - Ivaretagelse av biologisk mangfold
 - Avfallsgenerering og -håndtering

Tips til utforming av tildelingskriterier til klima og miljø

Husk grunnleggende krav til tildelingskriterier

- Tilknytning til leveransen
- Egnet til å identifisere beste forhold mellom pris og kvalitet / det økonomisk mest fordelaktige tilbudet
- Egnet til å bedømme sterke og svake sider ved de tilbudte ytelsene
- Utformes på en klar og utvetydig måte
- Ikke unødvendig konkurransebegrensende
- Krav til dokumentasjon for hvert tildelingskriterium

Alternativ 1: Beskrivelser/kvalitative størrelser

Fordeler:

- Krever mindre av oppdragsgiver ved formulering av tildelingskriteriet.
- Større handlingsrom for oppdragsgiver i evalueringen.

Ulemper:

- Mindre forutberegnelighet for leverandørsiden.
- Vanskeligere evaluering for oppdragsgiver, fordel med fagkunnskap om klima og miljø.

Eksempel:

Tildelingskriterium	Dokumentasjonskrav
Ytre miljø og lokalsamfunn Leverandørens tiltak for å redusere påvirkning på ytre miljø og lokalsamfunn under rive- og byggefasen. Oppdragsgiver vil blant annet legge vekt på: <ul style="list-style-type: none">• Håndtering av riveavfall og masser• Avrenning under byggefasen• Sikring av naturverdier• Drivstoffhåndtering (sikre underlag, absorbenter, lagring av drivstoff mv.)• Beredskap og rutiner for anleggsmaskiner• Utøvelse av godt naboskap med tanke på støy, støv, tilgrising og bruk av offentlige veier mv.	En beskrivelse av hvilke tiltak og rutiner leverandøren vil iverksette for å redusere påvirkning på ytre miljø og lokalsamfunn under rive- og byggefasen.

Alternativ 2: Målbare/kvantitative størrelser

- Eksempler:
 - Evaluering av andel utslippsfrie kjøretøy/maskiner
 - Meroppgjørelse av minstekrav til lekkasjetall, avfallsmål, sorteringsgrad
 - Tilbudt reduksjon av prosjektets klimagassbudsjett
- Fordeler
 - Mer forutberegnelighet
 - Mer spissede tilbud
 - Enklere evaluering
 - Klarere forpliktelser i kontraktsoppfølgingsfasen
- Ulemper
 - Krever mer av oppdragsgiver ved utforming av tildelingskriteriet
 - Begrenser oppdragsgivers handlingsrom i konkurransen
 - Leverandørens handlingsrom for innovasjon, nye løsninger osv. kan begrenses
- Betydningen av valg av evalueringsmodell

Tips ved evaluering av tildelingskriterier til klima- og miljø

- **Før kunngjøring**
 - Vil dokumentasjonskravet gi deg informasjonen du trenger?
 - Fungerer poenggivningsformlene?
 - Behov for fagkompetanse?
- **Ved evalueringen**
 - Forhold som det er skrevet vil bli vektlagt, må vektlegges
 - Mulig å vektlegge forhold som ikke er uttrykkelig nevnt, så lenge det omfattes av en naturlig forståelse av det aktuelle kriteriet

Når tildelingskriterier ikke stilles

- Når vil det være «klart» at klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen gir en bedre klima- og miljøeffekt enn tildelingskriterier?
- Hvilke anskaffelser vil etter sin art ha et klimaavtrykk og en miljøbelastning som er uvesentlig?
- Hva kreves av oppdragsgivers begrunnelse og kan den overprøves?
 - Sml. § 19-4 (2): «*Begrunnelsen kan ikke overprøves.*»
 - Oppdragsgivers innkjøpsfaglige skjønn

Råd til Oppdragsgivere

- Tydelig forankring og ansvar i organisasjonen – felles policy
- En reell vurdering av kapasitet og kompetanse for alle faser
 - Strategi – anskaffelse – kontrakts gjennomføring
 - Særlig om sanksjoner i kontrakt
- Standardisering og implementering i maler – men ikke copy/paste!
 - Politisk styrt? Bevisstgjøring og dialog
- Viktigheten av markedsdialog – både generell og spesiell

Råd til Leverandører

Kort om små og store leverandører

- Igjen: tydelig forankring i organisasjonen
- Kapasitet og kompetanse i alle faser – husk kompetanseoverføring!
 - Delta aktivt i markedsdialog – det kan betale seg
- Vær offensiv – ta kontakt med viktige oppdragsgivere – vær tydelig
 - Brukes unntak? Be om begrunnelse tidlig
 - Vær en god partner – gjør avklaringer tidlig!

Bærekraftsuka

2023 ^{Oslo}
17.-19. oktober

Codex

Takk for oss